

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

Társadalmi és közérdekeket képviselő hetilap. — A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Tompa Mihály-utca 10. sz.

Időintéző a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés; továbbá előfizetések, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalás.

Telefon-szám: 52.

Telefon-szám: 52.

Felelős szerkesztő:

KOMÁROMY ISTVÁN.

Kiadó laptulajdonos:

ID. RÁBELY MIKLÓS.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona. Fél évre . . . 4 korona.
Egyes szám ára 20 fillér.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petítor térfogata . . . 12 fillér.
Nyilttér sora 40 fillér.

A szerkesztőség kéziratot nem ad vissza, bélyegtelen levelet nem fogad el. — Vidéki levelezőink kéretnek, hogy közleményeiket péntek délig megküldeni sziveskedjenek.

A kiadóhivatal hirdést és nyilttéri közleményt csak szombat délelőtti 10 óráig fogad el.

Pénzügyi tisztviselők gyűlése.

A mai napon tartja a Nógrád-, Hont- és Gömöri Pénzügyi Tisztviselők Egyesületének Gömöri osztálya első rendes évi közgyűlését városunkban, az „Otthon társaskör” nagytermében.

Napjainkban, a mikor mindentelé az erők koncentrálásának korszakát éljük: kiváló fontosságunk tartunk minden egyesülést, tömörülést, mert az összetartozó elemek együttes erővel nagyobb hatást fejthetnek ki a szakjukba vágó dolgok előmozdításában, mintha mind-egyikük elszigetelve egymástól, bármilyen nagy tehetséggel működne is.

Az egyesülésben rejlő nagy erőt a mi korunk méltányolhatja legjobban, hiszen korunk úgy ismeretes, mint a szociális, társas alakulások arénája, a melynek területén az egyéni kiválóság csak úgy győzhet, ha a tömegek meggyőződését a saját irányába tudja terelni. Tömegek, társas csoportok, szövetezések segítségével lehet manapság minden irányban boldogulni.

Üdvözljük a városunk falai közt összejött pénzügyi tisztviselőket, a kik összejövetelükkel bizonyítják, hogy meg-

értették a mai korban lehetséges érvényesülésnek legfőbb alapelvét: a társas egyesülést.

Kivánjuk, hogy ez az első összejövetelük legyen termékeny és a jövőre kiható, legyen megalálya olyan újabb eszméknek, a melyek a pénzügyi szakembereinek körében csírázhatnak és fejlődhetnek ki, mert hiszen azt el kell ismernünk, hogy ha már a múltban is a pénz volt az háromszor is, a mi nagy dolgok kivételéhez szükséges volt, — úgy ma már az anyagi vagy szellemi élet minden terén döntő fontosságú szerepe van a pénznek.

A pénzügyi tisztviselők gyűlése mindentelé azt mutatja, hogy a pénznek tőkévé összecsoportosulása igen jövedelmező és termékeny vállalkozás.

Ha azonban azt látjuk, hogy egy-egy községben tulságosan elszaporodnak a pénzügyi tisztviselők, ezt a mai viszonyok közt nem tartjuk minden tekintetben az anyagi haladás és fejlődés fokmérőjének, hanem egyoldalú kinövésnek inkább lehetne minősíteni.

Mert a pénzügyi tisztviselők legnagyobb része a minél nagyobb hasznot tekinti léte kizárólagos főfeladatául és így tőkájének

nagy erejével felszívja egy-egy vidék könnyelműbb vagy nehezebben élő népének pénzerejét és így végelemzésben egész néposztályok tönkrejutását idézheti elő.

Ezért nagyon is időszerűnek és hasznosnak tartanók, ha a pénzügyi tisztviselők, mint hozzáértő szakemberek ilyféle kérdések fölött is tanácskoznának:

Miképpen lehetne egy pénzügyi tisztviselőnek a szociális boldogulást hatásosan előmozdítani?

Miképpen lehetne olcsóbb kölcsönök létesítésével az általános elszegényedést megakadályozni?

Miképpen lehetne tisztességes nyereség mellett egyes néposztályokat nagybirtokok parcellázása által olcsó és anyagi erejüket fölül nem haladó birtokvásárláshoz segíteni?

Mert manapság már a pénzt sem tekinthetjük többé annak a rideg, csakis jogi nyelven értő hatalmasságnak, a mi eddig volt és a pénzembert sem tekintjük olyan száraz taplónak, a kiből a szívnak minden vére kiszáradt!

Sőt épen mert megértjük korunk jel-szavát, azért ettől a nem születési, de szerzett arisztokráciától is elvárjuk, hogy

TÁRCZA.

Betegen.

Kegyelmes uram! távozó szolgád,
Óreg eseléded kérvényt nyújt hozzád;
Viharos, szeles volt az életem;
Most arra kérlek,
Csendes elmúlást adj uram nekem
Én uram, nekem.

Nem hivalkodom, hogy van érdemem,
Hisz ember vagyok könnyen vétkezem.
De igyekeztem, láthatod magad:
Kálváriámat
Dalolva jártam keresztm alatt,
Sok kinom alatt.

A keszkendőjét ki felajánlja,
Utannak nem volt Veronikája
De volt poroszlóm; oktalan vágynak,
Mik üttek, vertek
S meg nem engedték, hogy meg álljak,
Hogy félre álljak.

Hajszoltam magam ezél és oktalan.
— Ez az egy bűnöm, bűnöm hogy ha van —
S szemem látással, jaj, jól nem lakott,
S szüntelen vágyban
Ajkam egy csókért, lásd, elhervadt
Jaj! elfonnyadt.

A boldogságot még nem is látom,
Megírva tartod eibocsájtásom.
Vén eselédedet már elereszted . . .
Nagy a te erőd,
Oh! vedd el rólam ezt a keresztet,
Súlyos keresztet.

Adj egy morzsát a jó asztaláról;
Békét, barátot, ki el nem árul.
S egy asszonyt, akin elpihen szemem.
És csak egy italt
Az üdv kelyhéből, mi a: szerelem,
Nagy, szent szerelem.

Vagy, ha kedved, hogy már elmúljak,
Mint érett gyümölcs a földre hulljak;
Csendes elmúlást adj uram nekem.
S nagy szíved előtt
Egy asszony csókja fogja le szemem
Két bűnös szemem. *Telek A. Sándor.*

Hivalkodás az étellel.

Egyik reflexiómban a télen arról elmélkedtem, vajjon mikor fejlődik a technikai tudomány annyira, hogy a másvilágra is üzenetet küldhet az ember?

Néhány hét előtt meghalt egy ismerős ur-ember, kinek a felesége nemesak a gyászruhát vette fel, hanem felejteti ment a tengermellé-
kére s a babérfák árnyékában maga fonta a

szép koszorút és irogatta a gyönyörű képes levelező-lapokat, a neve elé odabigyesztett szoval, hogy „özvegy.”

Megvénültem és hosszas vándorlásaim alatt találkoztam nőszeméllyel, a ki nem tudta magáról, hogy tulajdonképpen leány e vagy asszony, de olyan özvegyasszonyt nem láttam, a kinek ne lett volna kedve még egyszer férjhez menni. Így történt a jelen esetben is.

Mikor a menyecské a vezekléséből hazatért, eszébe jutott, hogy meg kellene már azt a sírdombot is látogatni, a melynek hantjai alatt az ő édes ura talán ki is aludta a hosszú és unalmas téli éjszakákat. Igen ám; de hát hol keresse a temetőben? A budapesti ezinterem sokkal nagyobb, mint a jánosii határ és a hol a jó *Michalek* bácsi egyszer azt írta rá a curiájára, hogy: kiesiny de enyém!

Hát bizony ezt az özvegy is ráirathatta volna a férje sírkövére, ha ráért volna a tengerparton megrendelni egyet.

Egy enyhe márciusi napon tehát kiment Kőbányára s ott bolyongott a szomorú sírhalmok között, gondolataiba mélyen elmerülve, míg a tétovázó asszonyt a temető őre meg nem szólította, hogy hát tulajdonképpen kinek a nyugvó helyét keresi?

Nem kellett a kérdezőnek válaszolni, csak egyszerűen lehajolni s átnyalábolni azt a rozoga sírköveket; mert ime, a kit kerestett, az ő lábai alatt aludta az örök álmot!

tartsa kezét a széles néprétegek ütőerén és ha adóit kamat alakjában bevette, ismerje azokat a nagy szociális feladatok is, a melyeket minden uralkodóra ró az előkelő állás a társadalomban.

A pénzügyi tisztviselők ennek az ujkori hatalomnak miniszterei. Ők tanácskozhatnak ilyen módok fölött is.

Indítványozhatják például, hogy egy ilyen kérdés tanulmányozására a nagyobb pénzügyi pályadíjat tűzzenek ki.

Az ilyen tárgyalásokból számtalan jó eszme kerülhet ki a nehéz társadalmi viszonyok javítására.

Abban a meggyőződésben, hogy magukévá teszik a mi eszménket s azokat kibontott zászlóik alatt minél szélesebb körben terjeszteni fogják, melegen üdvözljük vendégeinket városunk falai között.

Gömör és Kishontvármegye alispáni hivatalától.

7102—1912. sz.

Hirdetmény.

A m. kir. Honvédségi Ludovica akadémiában a gróf Buttler János által létesített s vármegyénk közönsége ajánlata alapján betöltendő egy alapítványi hely elnyeréseért pályázat bocsáttatván ki, a beadandó pályázati kérvények elbírálása és a pályázók ajánlása céljából; valamint egyes halasztást nem tűrő ügyeknek elintézése végett, amelyek a később általam kibocsátandó tárgysorozatban felsorolva lesznek, rendkívüli közgyűlés megtartása válván szükségessé, — ezen rendkívüli közgyűlés határidejét Főispán ur Óméltóságával egyetértve az 1886: XXI. t.-cz. 46. §-a értelmében **f. évi május hó 30-ik (harminczadik)** napjának d. e. 10 órájára Rimaszombatban, a várm. székház nagytermébe ezennel kitűzöm; s hivatalból tisztelettel felkérem a vármegyei bizottság mélyen tisztelt tagjait, hogy ezen közgyűlésen megjelenni és a tanácskozásokban tapasztalt ügybuzgalommal résztvenni szíveskedjenek.

Rimaszombat, 1912. évi május hó 6-án.

Lukács, alispán.

A szerető szive vezette az urinőt oda és nem tévedett, mikor annak a figyelmeztetésére indult el.

Boldogult barátom: *György Aladár* valamikor nemcsak azzal honorálta az Illésy György kérését, hogy fiának fogadta a haldokló apa kívánságára a süket-néma Zoltánt, hanem a temetés után nyomban Jókai által megkérlette az özvegy kezét s a fiatal nő: Ember Karolin igent mondott a nélkül, hogy ez ellen az imént elhunyt apa és férj tiltakozott volna.

Szegény Aladár, nem volt Adonis, hanem olyan férfit se láttam még, a kit annyi szép asszony meg szép lány szeretett volna meghódítani . . .

Az én utam ez idő szerint — ugyszólván minden nap azon kapu előtt visz el, a melyen keresztül az Aladár feleségét a temetőbe kísértük és noha magam ezzel az áldott tereméssel keveset érintkeztem; mégis mindannyiszor előttem áll egész lénye s bizton elmondhatom, hogy soha se gyászoltak még asszonyt annyira, mint a hogy Aladár Ember Karolint; a mihez mint tapasztalásból tudom, nagy lelki erő kellett.

Közel négy esztendeje magam se láttam a feleségem sirját, mert el kellett azt harmincznyolcz év mulva régi helyéről távolítani s az ember tétovázik, mert most is azt képzei, hogy ott van, a honnan egy üres gödör tátong. Nem tudom, melyik egyházi atya adta azt a taná-

Széljegyzetek.

Néhány napja a lapok megemlékeztek egy magyar festőművészről, a ki Amsterdamban kiállítás rendezett a saját képeiből. Hozzáfűzték, hogy az illető művész állandóan letelepedett Hollandiában és egy holland leányt vett el feleségül.

Az egész esetből itt a megnősülés momentuma az, a mi felett medítálnunk lehet. Mert az megszokott dolog, hogy művész emberek a külföldet választják állandó tartózkodási helyül, mintegy második hazának. Ezt magyarázza a művész egyénisége, a mely fut az új benyomások, a neki szokatlan képek és színek után és közben — nagyon érthető módon — egyszerűen tulateszi magát minden nemzethez — tartozásági köteléken és erkölcsi kényszeren.

Hogy odakint idegenben megnősül, az is jelentéktelen esemény. A különös ízt az a kis kitétel adja hozzá, hogy *idegen nemzetbeli* — a jelen esetben hollandus — leányt vett feleségül. Miért emeli ki a mindennapos megszokottságból ezt és a hasonló házasságokat a köztudat és az érdeklődés? Az ok nem lehet más, mint a nőnek, a feleségnek az idegensége, más nemzethez és más fajhoz tartozásága. Onkéntelenül is megkapja az embert és kíváncsi várakozásba ejti annak a nőnek az idegen mivolta; valami olyant vél megtalálni benne, a mi szokatlan, a mi új, a mi több, mint a megszokott mérték, megkapja őt a nő *idegenségének a varázsa*.

Mert ilyen varázs van, az kétségtelen. Itt tehát csak azt kíséreljük meg megvilágítani, hogy miben áll, milyen okokból folyik ez a varázs? Keressük az okokat és állítsuk őket két sorba: a lelki okok és a testi okok két csoportjába.

Ki tudja, hányadszor íródik le, hogy az igazi házasság nem csupán a testnek, hanem a léleknek is szövetsége és egymást kiegészíteni törekvő kapcsolata. Tehát az élettársában mindenki olyan lelket keres, a melyik a saját lélekének a nemes törekvéseit és szenvedélyeit erősíteni, ferdeségeit és tökéletlenségét tompítani és ellensúlyozni képes. Ám az egy családban, vagy bővebb értelemben az egy nemzetben és utolsó fokon az egy fajban is a lelkek kiképződése jó és rossz oldalait véve, körülbelül ugyanaz; és így akár a jóban való segítséget, akár a rossznak eltojtását véve, nem építhetnek és számíthatok a másik lélek veleszületett alap tulajdonságaira, hanem csupán a neveléssel és az önmagától való értelem fejlődésével magára erőszakolt mázra, a mit nevezhetünk belátásnak, higgadságnak, takarékoságnak, ám a mi soha sem lesz más, mint az eredeti, természetes indulatok legyűrése, folytonos önuralom, holott minden önuralom csődöt mondhat egyszer.

Konkrétumokat véve, kártyás férfinek öltözködő asszony, indulatosnak könnyen sértődő, belátás hiájával levőnek meg gondolatlan, — ilyen

csot a bálványimádónak, hogy égesse el, a mit eddig imádott és imádja azt, a mit elégetett. Igazán jó tanács.

Egy híres pedagógusról hallottam elbeszélni, hogy a felesége koporsója mellett vigasztalhatatlanul sirt; különösen mikor a pap azt emlegette, hogy ne zokogjon annyira, hiszen ő, mint művelt ember, igen is tudhatná, hogy a másvilágon a feleségével újra találkozik, mire a jó ember fuldokló hangon csak azt zokogta:

— Hiszen éppen azért sirok én — ugymond — „hogy vele ott újból találkozom.“

„Ösrégi hitet vallok — írja egy helyen az én második apám: *dr. Barsi* — melyben viszontagságos hosszú élet tapasztalása megerősített, midőn állítom, hogy feleségében kapja ki az ember nem érdemei jutalmát vagy benne büntetését; azt nem, hanem az élet áldását vagy átkát, édességét vagy keserűségét. Pedig maga választotta.“

Hát az osztó igazság keze aztán hogy működik, ott a hol az embernek két vagy több felesége is volt?

Salamon király ketté akarta vágatni azt a gyermeket, a melyet két asszony közül mind egyik a magáénak tartott, hogy megtudhassa, melyik az igazi anya, t. i. az, a ki a kegyelmet kéri.

Szeretnétek látni, ugy-e, hogy kap majd

esetek állhatnak elő az ugyanegy fajnbeli lelkek-nél, ha a különben is gyenge lábbon álló önuralom akármelyik félnél felmondja a szolgálatot. Egy kis cinizmussal szólva, nagy a — *rizikó*

Mig az idegen fajnál? Az én hevességemet ellensúlyozza az ő aludtfej-temperamentuma, pazarlásomat a takarékoskossága, lehetetlen terveimet a helyes üzleti érteke, mig, mondjuk egy speciális magyar bajon, a röghözkötöttségen, a mely olyan nehézzé teszi akár a lakhely megváltoztatását is, segít az ő könnyen mozduló, vándormadár természete. A lelkek különböző faji kifejlődése kiegészítést talál és így a családnak kifelé megnyilvánuló élete olyan lesz, mintha egy, mindkét fajnak előnyeivel bíró és hátrányaitól mentes lélek irányítaná; összhangban és békében teljes.

A testi okok kevésbbé jelentékenyek. Fajilag barna, ösztönszerűen vonzódik a szókéhez és viszont. Alacsony természetűek a magas fog tetszeni és így tovább, mindig az ellentét, vagy a kevésbé hasonló. Tehát az idegen nemzetbeli és fajnbeli egyéneken keresni fogja, a másik az arcz szokatlan vonásait, a hajnak más tapintását és fényét, a szemnek más szögben való elhajlását, a termet idegen szépségét, a testmozgások hevességben és kellemben elütő jellegét, szóval itt is más, szokatlan tulajdonságot, a mely azonban a sajátjával összhangban legyen.

Igy lenne szétbontva a két ok, a lelki és a testi két külön csoportba. Azonban ez a két ok egyidejűleg jelentkezik és annyira összekeveredve, hogy különösen önmagunkra nézve teljesen szétválaszthatatlan és a tetszés vagy nem tetszés esetén mi magunk sohasem fogjuk tudni elkülönözni egymástól őket. Ez a varázs, vagy köznapi szóval szerelem, támad az akaratumon kívül és annak ellenére is. Erősségében pedig minden más érzésnél több, amennyiben játszani tud magával az étellel és áldozatul tudja azt követelni. Egyéni indulatok, legyenek azok bármily hevesek, sohasem érintik a „lenni vagy nem lenni“ kérdését és bármennyi is hiúsul meg, folyton megmarad az öröm az élet megmaradása felett. Mig a szerelem számtalan esetben áldozatul kívánja az egyént, amennyiben ez eldobja magától az életet, mintegy dokumentálva azt, hogy ez a szenvedély, a *szerelm, nem az egyénnek a szenvedélye, hanem a fajnak az indulata*, amelynek egy paránya jut minden egyénbe és amely parány mint faji indulat oly hatalmas, hogy az egyént játszva képes szétzuzni.

A lelki és testi tetszés-okok *eredője* a szerelem és a most utoljára elmondottak annyiban függnek össze a kiindulást képező gondolatunkkal, hogy a tényt, az idegen nemzetbeli megszeretését metafizikailag vizsgálva, nem mint egyéni indulatot találjuk, hanem mint a fajnak a törekvését a saját tökéletesedésére. És így a *ki más fajnbelit választ párjának, abból nem az egyéni szerelem szól, hanem a faji óhajlás, a második nemzedékben tökéletesebb egyénpéldányo-*

egymás hajába két némbet, a ki a másvilágon a férjét magának követeli.

En nem.

Id. F. I.

Adalék a Rimaszombati-családhoz.

Ezelőtt valami huszonöt esztendővel egy hírlapi közleményben összeirtam mindazt, a mit a „Rimaszombati“ néven ismert családról tudtam.

Azóta értesültem, hogy Karczagon is bokros érdemeket szerzett bizonyos Rimaszombati István, az odavaló fűtőnérségi kör megalapítója, a kinek jól sikerült „czképét a télen festette meg Kovács János debreczeni festőművész.

Ennek a jeles férfinak származásáról f. évi április 16 án érdekes levelet irt Madarász Imre karczagi ref. lelkész, mely szerint Rimaszombati Gábor, mint lakatos-mester a XVIII. század vége felé költözött oda Rimaszombatból; s elnevezték „Lakatos Rimaszombati“nak s ezt a nevet használta; ugy azonban, hogy néha csakis az egyik került forgalomba.

Ennek a Gábornak egyenes leszármazottja, vagyis fia volt Gábor, ennek fia István, a kinek szintén hasonnevű gyermeke volt az, a kinek emlékeztét f. évi márczius 12-én nagy ünnepséggel ülték meg a büszke kunok.

Karczagon e napon nemcsak az odavaló intelligencia vett részt, hanem jelen voltak Kisuj

kat termelni, a kik azután a faj akaratát és tökéletesbülés felé való vágyódását, gyorsabban és teljesebben tudják czélhoz vinni.

És a cél? Legjobban megközelíti a *Nietzsche* meghatározása: *emberebb ember!* (Übermensch.)

Iskolai értesítés.

A rimaszombati egy. prot. főgimnáziumban az évfizető vizsgálatok a következő sorrendben tartatnak meg:

Junius hó 5-én a róm. kath. tanulók vallásvizsgálata.

Junius 6-án a prot. tanulók vallásvizsgálata.

Junius 7—13 ig osztályvizsgálatok.

Junius 14—15 ig magántanulók írásbeli és szóbeli vizsgálata.

Junius 16. Dimissió.

Junius 17—20. szóbeli érettségi vizsgálat.

Junius 22. Évfizető conferentia.

Augusztus 30—31. Pót- és javítóvizsgálatok.

Rimaszombat, 1912. május hó 17-én.

Dr. Veress Samu, főgimn. igazgató.

Meghívó.

A Gömör-Kishontvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület 1912. évi május hó 30-án délután fél 3 órakor Rimaszombatban, a megyeház kistermében tartja rendes évi közgyűlését, melyre az egyesület t. tagjait, valamint az érdeklődő közönséget ez uton is meghívom.

A gyűlés tárgyai:

1. Elnöki megnyitó.
2. Jelentés az egyesület 1911. évi működéséről.
3. A számvizsgáló bizottság jelentése.
4. Kérvények.
5. Az 1912. évi költségelirányzat jóváhagyása.
6. A tisztikar kiegészítése.
7. Indítványok.

Rimaszombat, 1912. május hó 15-én.

Fáy Gyula, elnök.

Meghívó.

A rimaszombati határbeli közbirtokosság évi közgyűlését az 1912-ik évi junius hó második napjának délelőtti tizenegy óráján Rimaszombatban, a városháza tanácstermében fogja megtartani, melyre a fent jelzett határbeli birtokosok meghívotnak.

Kelt Rimaszombat, 1912. évi május 12-én.

Az elnökség.

szállás, Kunhegyes és Kunmadaras községek képviselői is.

Madarász Imre tiszteletes gyönyörű beszédet tartott az Isten szabad ege alatt „az igazi emberről”; s a Beethoven egyik dallamára szentesi Tóth Kálmán karczagi polgármester irt szöveget és a gymnasium jeles növendéke: Mándoki Sándor szavalta el azt a szép költeményt, a melyet b. Kiss Mihály szerzett.

E versből közöljük a következő két strófát:

Szülőföldem népe, büszke nagy-kun fajta!
Csöppnyi magyarságnak színe-java, lelke!
Dalra szított kedvét tehozád szalajlja
Távol élő fiad — tennen ünnepedre.
Mert kinek képét már lepel nem borítja,
Szentől-szembe áll itt, pár pillanat óta;
Kebleteket tűzre nem hiába szítja
Teljetek be hát Ti látásával újra.

Nézzétek e képet. Olvassatok róla.
Áldozatok néhány perczet emlékének . . .
Bár csak az áldozat hozzá méltó volna!
S dalom is lehetne szív e vágó ének!
Hadd látná a világ, kunok városába'
Ha támad valaki nagygnak és erősnek,
Dicsőült életét nem élte hiába,
Mert megbecsülése érzénél is erősebb!

A régi kovács és lakatos czéh iratai ott vannak a gömörvármegyei Muzeumban, talán megtekintni valaki ennek a családnak tevékenységét, — azon időből — mikor még ősei az ő kedves szülőföldjén izzadtak. Hogy érzénél is maradandóbb érdemeket szerzett Rimaszombati István, ime nemcsak Karczagon; de Gömörvármegyeiben is örömmel üdvözlök.

Id. F.

Hirek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk mindazon olvasóit, kik még az előfizetést meg nem ujtották, avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy ugy az előfizetést megujtani, mint a hátralékos előfizetést kiegyenliteni sziveskedjenek.

a „GÖMÖR-KISHONT” kiadóhivatala.

Személyi hírek. Lukács Géza alispán Szolnokra utazott, hogy a mai napon az ottan tartandó „Damjanich”-szobor leleplezési ünnepélyen küldöttségileg részt vegyen és a nagy hős szobrát a törvényhatóság képviselőjében megkoszorozza. A küldöttség tagjai: *Szentiványi Árpád* és *Putnoky Mór* országgyűlési képviselők és dr. *Söldos Béla* vármegyei tb. főjegyző.

Samarjay János, a helybeli ref. egyház főgondnoka, földbirtokos, nejével hosszabb távollét után, melyet a kedves család részint a délvideken, részint pedig Budapesten töltött, folyó hó 15-én hazaérkezett.

Dicsőfy Kálmán kir. műszaki tanácsos és *Kerekes* Rezső kir. számtiszt a kereskedelmi miniszteriumból, kik hosszabb ideig városunkban tartózkodtak abból a czélból, hogy a Rimaszombat—egri, Feled—zabari és a Darnya—hangonyi utak építési munkálatait felülvizsgálják, a vizsgálatok befejezése után a mai napon hazautaztak Budapestre.

Havranek János m. kir. csendőrfőhadnagy szakaszparancsnok szabadságáról hazaérkezett.

A bolgár király: *Ferdinánd* az eddigi terv szerint junius 6-án családjával együtt Schönbrunban vendége lesz királyunknak, s aztán 8-án hosszabb tartózkodásra kedvencz nyaralóhelyére Pohorellára jön.

Főherczegek Holló műtermében. József főherczeg gyermekei, József Ferencz főherczeg és László főherczeg e napokban meglátogatták *Holló* Barnabást várbarzari műtermében, nevelőjük: *Kratochwill* Károly őrnagy kíséretében, hogy megrendeljék az idősebbik főherczeg portrait-szobrát. A szobor mintázásához *Holló* már a napokban hozzáfog. A főherczegek azután alaposan körültekintettek a műteremben és József Ferencz, a ki maga is járatos a szobrászatban és ügyesen forgatja a mintázófát, elragadtatással nézte meg *Holló* legkiválóbb alkotását, gróf *Széchenyi* István akadémiai emléktáblájának eredeti mintázását, a kassai Rákóczi emlékre készített pályakoszoruzott terveit és mindent, a mi az atellierben fel van halmozva. A kis főherczegek egy órát időztek a szobrászművész műtermében.

A városok kongresszusa. A rendezett tanácsu városok kongresszusát Budapesten most tartják s azon városunk képviselőjében dr. *Kovács* László polgármester hivatalból vesz részt.

Hivatalvizsgálat. Az ügyészségi megbizottak ügykezelését a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő járásbíróságoknál vizsgálja dr. *Mészáros* István kir. vezető ügyész. Mult héten *Kolbay* Sándor kir. törvényszéki elnökkel egyidejűleg a nagyrőcei kir. járásbírósnál folyt a hivatalos vizsgálat, e héten pedig a rozsnói kir. járásbíróg ügykezelését vizsgálta a kir. törvényszék elnöke és a kir. ügyész. Utóbbi folyó hó 15-én érkezett haza.

Diszoklevél és aranyérem. A miskolci háziipari és amatőr kiállításon *Dessewffy* Árpád nagyrőcei kir. járásbíró neje a kiállított diszokművekért, fatestményekért diszoklevelet és aranyérmet nyert.

Esküvő. Folyó hó 16-án tartotta egybekelési ünnepélyét Szegeden *Kálmán* Lajos helybeli m. kir. adótiszt *Balla* Erzsike m. kir. postás és távirtda kezelőnővel.

Egy tanító ünnepélése. Szép és lélekemelő ünnepély folyt le folyó hó 12-én Tornalján, az ottani izr. iskolában. *Lengyel* Sándort, az iskola érdemes tanítóját ünnepelte Tornalja közönsége felekezeti külömbiség nélkül abból az alkalomból, hogy érdemei megjutalmazásául a vallás- és közoktatásügyi miniszter részéről fizetés jellegével bíró évi 200 kor. segélyben részesített. A nagy közönség délelőtt 11 órakor gyülekezett az izr. iskolában, melynek soraiban láttuk *Hevessy* Bertalant, *Feledy* Ferencz járás-

bíró, *Hevessy* László járásbeli főszolgabíró, dr. *Gaál* Gusztáv és dr. *Goldblatt* Géza orvosokat, dr. *Krémer* Arthur ügyvédet stb. Az iskolás kis gyermekek, kiknek soraiban sok keresztény növendék is van, ünnepi ruhában, nemzeti színű zászló alatt gyülekeztek az iskolában. Az ünnepeltet elsősorban az ottani hitközség elnöke üdvözölte szép szavakkal, majd *Hevessy* Bertalan mondott igen szép, tartalmas beszédet, melyben az ünnepelt hazafiasságát és kiváló tanítási képességét emelte ki s ennek kapcsán átnyújtotta a miniszter okmányát. Az üdvözlés elhangzása után kis fiúk és kis leányok virágokrétával járultak az ünnepelt elé és részint versecskében, részint pedig ügyes kis beszédekben mondtak hálás köszönetet a jó tanító bácsinak. Erre az ünnepelt igen szép szavakban meghatva köszönte meg az ünneplést. A körülbelül egy óráig tartó ünnepélyt a gyermekek „Hymnus” éneke zárta be. — Az ünnepélyen lapunk szerkesztője is résztvett.

Áldozó csütörtök. Krisztus urunk mennybemenetelének napja egyik ősrégi kedves ünnepe a keresztény egyháznak. A keresztjáró napok áhitatával készül arra, hogy miképpen ünnepeljen áldozó csütörtökön. A tanítványok hite gyul ki a keresztény világ lelkében, mikor megáll a menybemenetel fényözönében. Kedvessé teszi ez ünnepet, hogy e napon járulnak a gyermekek először szent áldozáshoz. Mind a három templom megtelt érdeklődő szülőkkel, buzgó ájtatos hivekkel. A római katolikusoknál 180 ártatlan gyermek járult az ur asztalához. A gyermekekhez s a szülőkhöz *Bencsik* Sándor hittanár intézett szívhezszóló hatásos beszédet, ki ez alkalommal Széman Endre prépost helyett a szent misét s áldoztatást végezte. — A reformátusoknál *Czinke* István mondott gyönyörű beszédet a confirmálandókhöz. — Az evangélikusoknál pedig *Baráth* Károly mondott szent imát s intézett megható alkalmi beszédet a gyermekekhez.

Ügyvédi kamarai hir. A miskolci ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. *Fenyő* Antal ügyvédet Pelsőcz székhellyel a kamara ügyvédi lajstromába jegyezte.

Uj csendőrségi szárny. Városunkban folyó évi julius hó 1-től csendőrségi szárnyparancsnokság állittatik fel. A parancsnokság vezetője egy százados lesz, de valószínű, hogy másod tisztet is kap a parancsnokság. — A katonaság helyett tehát egyelőre ezzel is megelégszünk.

Tornaestély. A helybeli főgimnázium tornaköre mult szombaton sikerült tornaestélyt rendezett a főgimnázium tornacsarnokában. Esti 8 óra után bár kevésszámú, de válogatott közönség előtt vonult fel a csinos sereg mintegy 25—30 csinos dressbe öltözött ifju katonás lépésekkel, kitűnő condícióban, vezetve a jeles tornatanár Sz. *Benedek* Gyula által, ki ez estén is megmutatta, hogy igazi mester a tornatanításban. Az első szám rend-gyakorlat volt, teljes szabatos sággal előadva, majd magasugrás következett, melynek során *Diószeghy* Pál 1 méter 58 centiméterrel ugrott legmagasabbat. Azután két ügyes vívó pár assant kardvívásban gyönyörködtünk. Még sulyemelés s egy monológ előadása szórakoztatta a közönséget. A monológot *Wuffka* János adta elő, élénk derűtséget keltve a „Fuzsitus muzsikus” bohókodásával. Tetszetős és ügyes volt a gulák bemutatása. A szép változatok, a gyors tempóban való elhelyezkedés és ügyes megoldása a gula csoportozatainak általános tetszést keltett. Nemcsak az ifjakat, de a professzort is lelkesen megtapsolták. Végül sikerült füzértáncz volt, mely után kedélyes táncmulatság fejezte be az estét.

Napkorona. Ritka természeti tüneménynek voltak többen tanui május 15-én déltájban Rimaszombat városában. A napnak hatalmas nagy kerületben fénylő udvara mintegy 3/4 óráig volt látható s az egész nagy fényes kör határolta. 1904-ben láttunk ehhez hasonló tüneményt.

Pajkos diákok. Szenttanutól értesültünk, hogy a régi temető helyén létesített parkban elhelyezett padokat a diákok csunya rajzokkal látják el, sőt neveiket is odafirkálják. Nem lenne tehát nehéz a tetteseket kinyomozni. De e mellett a gumi-puska is előkerül a fülemilék veszedelmére.

Gazdasági egyesületünk áruszövetkezetének tanulmányozása. A borsodvármegyei gazdasági egyesületnek négy tagu küldöttsége, a melynek tagjai voltak: Póka Sándor kir. gazdasági felügyelő, Tóth Pál és Kohn Gábor igazgató választmányi tagok és Vértessy Tivadar ügyvezető titkár járt folyó hó 17-én városunkban a gazdasági egyesület áruszövetkezetének tanulmányozása céljából. A küldöttséget Szent-Ivány József elnök és Fodor Jenő titkár fogadta, a kik a szövetkezet helyiségeinek és raktárainak bemutatása után magyarázattal szolgáltak a szövetkezet ügyvezetéséről és a szervezés körül észlelt tapasztalataikról. A Borsodvármegyei Gazdasági Egyesület küldöttsége a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott a szövetkezet által — aránylag rövid idő alatt — elért szép eredményről és nagy forgalomról s a tapasztaltakon felbuzdulva elhatározta, hogy egyesületüknek javaslatot fog tenni hasonló szövetkezet szervezésére. A borsodiak a szövetkezet áttanulmányozása után a konzervgyárat tekintették meg Sichert Károly igazgató szíves kalauzolására mellett, a mely várakozáson felül megnyerte tetszésüket. Szent-Ivány József elnök ezután a küldöttséget a városkerti vendéglőbe ebédre hívta meg, a melyen a küldöttségen és a szövetkezet tisztviselőin kívül részt vett Figura György kir. gazdasági segédfelügyelő is.

Ferenczy-relief. A budapesti epreskeri szobrászati mesteriskola végzett növendéke: Vaszary László mostanában készült el több jól sikerült szobor- és domborművel, Vaszarynál a ruszkiezai márványbánya tulajdonosa: Biber gyáros rendelte meg a márványbánya felfedezőjének Ferenczy Istvánnak, az első magyar szobrásznak másztól méter magas domborművü képét. A reliefen Ferenczy magyar ruhában, mellén VII. Pius pápa érmével, elmerengve néz a távolba. A minden tekintetben sikerült domborművet fehér ruszkiezai márványba faragja Vaszary, a ki ebben is elsőrendű mester.

Konzervgyári ülés. A rimaszombati konzervgyár r. t. igazgatósága és felügyelőbizottsága dr. Kovács László elnöklésével múlt szombaton délután együttes ülést tartott, melyen a mérleget és zárszámadást felülvizsgálták, megállapították a május hó 22-én délután 3 órakor tartandó évi rendes közgyűlés elé terjesztendő jelentéseket s az ideai nyereség hovatfordítására vonatkozó javaslatokat. Elhatározták, hogy az államsegély érdekében jövő héten a földművelési Miniszternél küldöttségileg tisztelegnek s a küldöttségben Farkas Zoltán országgyűlési képviselő vezetésével dr. Kovács László igazgatósági, Percz Samu felügyelő-bizottsági elnökök, dr. Cziner Miksa ügyész és Sichert Károly a gyár vezetője vesz részt.

Siketfajddürgésen. Hámos Aladár, az ismert nagy vadász, f. hó 9-én Dobsinán, a Csuntava bérczén egy ritka példányu siket fajdkakast ejtett el dürgésen. A ritka madarat kitömés végett Lendl budapesti praeparatóriumába küldötte fel.

Tűz Oláhpatakon. F. hó 4-én délben, eddig még ismeretlen okból kigyuladt. Oláhpatakon az Andrássy Géza gróf tulajdonát képező régi kastély, a melyet most alakították át és javították ki, hogy ott a község gyermekei részére nyári menedékhelyet rendezzenek be és az teljesen leégett. A tűz tovább terjedését a dobsinai tűzoltóság akadályozta meg.

Mulatság. A helybeli szabó-ifjúság f. hó 27-ikén a Széchenyi kertben — a rimaszombati iparosok nyugdíjgyeületének javára — tavaszi mulatságot rendez. Kezdeté d. u. 5 órakor. Belepti díj személyenkint 1 korona 20 fillér.

A jegyzők kongresszusa. Az orsz. közs. és körjegyzők kongresszusa június hó 4-én Budapesten a városligeti iparsarnokban (esetleg a Tattersalba) fog megtartatni. Előtte való nap választmányi gyűlés leend. Lakásról mindenki gondoskodik. E tekintetben a Világjárás Utazási és Menetjegyirodánál Budapest V. Fűrdőutca 1. sz. alatt lehet jelentkezni, a hol is 4, 5, 6, 7, 8 koronáért személyenként és naponként két-három ágyas-szoba rendelhető a pénz előleges beküldésével s annak megjelölése mellett, hogy kik, honnan, mikor indulnak. E tárgyban e lap következő számában a továbbiak felül értesít a megyei elnökség. Eddig a megyéből 72 jegyző jelentkezett.

A vízvezeték és csatornaműhöz.

A városi víz- és csatornamű méretei mindinkább domborodnak ki előttünk s ha feltekintünk az u. n. Akasztóhegy tetejére, ott látjuk az izléses, csinos építményt a hatalmas viztartály felett s ez ékesen hirdeti, hogy a civilizáció, a közegészségügy és higiénia helyes irányban való fejlődése városunk falai között kezd megfelelő arányokat ölteni. A csatorna csőhálózatát a vásártér mellett már mult héten lerakták s most a Rákóczy-ut felé haladnak a munkálatokkal. A víz- és csatornamű építési vállalkozója: Bernstein Káldor és Becsey budapesti cég bizatott meg a szennyvitzisztító medence építésével is s így a munkálatok most teljes erővel fognak megindulni. Remélhető, hogy az őszre a csatornahálózat is teljesen készen lesz. A városban is megindult néhány hét előtt a vízvezeték és csatornacövek magánlakásokban való lerakása. Erről akarunk néhány szót szólni, mert ismerjük azt a nagy felelősséget, mely a víz- és csatornamű jól működhetése érdekében ugy az előjárósággal mint a vállalkozókkal szemben joggal támasztható. Mert nem elég az, hogy a vízvezeteki és csatorna csöveket lerakják, a fürdőszobákat, closeteket stb. installálják s elég botorul akárhányszor csak arra tekintünk, hogy melyik vállalkozó készíti el olcsóbban a nagyfontosságú berendezést, hanem az a fontos, hogy a vállalkozó cég a helyi viszonyok teljes ismeretével birjon, tájékozva legyen a talajviszonyokról, ismerje a főhálózatot, melybe bekapcsolást nyer majd a házi felszerelés és teljes szakértelemmel legyen a terv készítése s a munkálat keresztül vite. Mi nem vagyunk szakértők s így nem is szólhatunk a műszaki kérdésekhez, de laikus létünkre is el tudjuk bírálni azt, hogy ha pl. olyan helyen, hová nagyobb átmérőjű cső szükséges, — kisebb átmérőjű csövet tervez és ad a vállalkozó, — lehetetlen, hogy a vízvezeték finom munkájánál ez érezhető kárral és kellemetlenségekkel ne járjon. Természetes, hogy látszólag olcsóbbá teszi a munkát, de késsőbb kétszerannyiba kerül, mikor esetleg a hasznavehetetlen felszerelési tárgyakat és csöveket ki kell dobni. Teljes biztossággal tájékozva kell lenni a vállalkozónak a cső fektetésnél az esések és a mélység pontos méretéről, a cső anyagjáról és méretéről, elhelyezéséről, mert a felelősség nemcsak abban áll, hogy a bekapcsoláskor maga a nagy költségeket beruházó háztulajdonos jár rosszul — ha a vízvezeték nem jól működik — de esetleg a szomszéd vagy a távolabbi háztulajdonos is károsodhatik. A tisztességes verseny minden téren megengedhető, sok téren és sok tekintetben hasznos is, mert bizonyos fokú élénkséget, lüktetést hoz a forgalomra. Az ilyen fölötté nehéz és felelősségteljes vállalatoknál azonban a teljes megbízhatóság és szaktudás követelendő. Miután városunkban most öt cég is verseng a magánlakásokba való bevezetésért, föltétlenül szükségesnek és a hatóság által sürgősen elrendelendőnek tartjuk, hogy minden magánlakás installációjának tervezete műszaki felülvizsgálat céljából a hatóságnak bemutatassék. Köteleztessék minden háztulajdonos és vállalkozó arra, hogy a munkálatok megkezdése előtt a város előjáróságához a tervet és műszaki leírást: cső, anyag, méretek stb. mutassa be, mert attól tartunk, hogy ha a legszigorubb és legpontosabb műszaki felülvizsgálat és hatályos ellenőrzés — a mi nálunk megszokott dolog — hiányozni fog, igen nagy bajok következnek be a vízvezeteki csapok megnyitásakor.

Hirtelen halál. Lőcsei Zsiga itteni asztalossegéd folyó hó 12-én este a nagy mennyiségű szeszes italtól úgy lerészegedett, hogy önmagával tehetetlen állapotban került lakására s folyó hó 13-án reggel fekhelyén halva találták. Hulláját a kórház halottas házába szállították.

Baleset a vasutnál. A folyó hó 14-én kora reggel Tiszolcz felől jövő vonaton annyi utas volt, hogy személyszállító kocsik hiányában — régi szokás szerint — marhaszállító kocsikba gyömöszölték az utasokat. A vásárra jövő publikum heringek módjára szorongott a kocsiban s ezek közt volt özv. Zvara Jánosné, egy 69 éves rimaráhói asszony, ki mikor a vonat reggel 6 óra után ide érkezett, kiszálláskor olyan szerencsétlenül esett el, hogy bal alszára kettétört. Súlyos sérülésével mindjárt beszállították a köz-kórházba. Ha életben marad is, örökre nyomorék lesz a szerencsétlen öreg asszony.

Röpiratok a választói jogról. Az általános választói jog kérdéséről két röpirat jelent meg most. Az egyiket amelynek az általános választójog eredményei a czime, Bernát István, a Magyar Gazdaszövetség érdemes igazgatója írta, s azt fejtegeti benne, hogy az Egyesült Államokban, Franciaországban és Németországban nem járt üdvös eredménnyel az általános titkos választói jog behozatala. Majd a magyarországi mozgalommal foglalkozik, s arra a következtetésre jut, hogy amint a külföldön nem vált be a politikai jogosultság korlátlan kiterjesztése, ugy nálunk sem lehet azt a haladás, fejlődés és közéleti tisztaság csalhatatlan szeréül odaállítani. A gazdag tapasztalatokkal érdekesen megírt füzetnek egy korona az ára.

Tornaverseny. F. hó 15-én szerdán utaztak el tanulóink a kassai kerületi tornaversenyre. Velük ment Kerekes Dezső és Sz. Benedek Gyula tornatanár. A tornaverseny után elmennek Széphalom és a sárospataki vár és főiskola látogatására. Reméljük, hogy mint díjnyertesek térnek vissza a versenyéről.

Jótekonyczélú mulatság a tanítói internátus javára. Rozsnyórudnán Kovács István állami tanító, f. hó 12-én az állami isk. tantermében kitünően sikerült jótekonyczélú mulatságot rendezett a tanítók internátusa javára. Ez alkalommal az iskola nagyobb növendékeinek felléptével „A három lencse” című egy felvonásos szindarabot — dicséretes eredménnyel — adott elő. A kabaretszerű mulatságot Molnár Lajos „A tót táncmester” című monológiával, továbbá Molnár István berzétei ref. tanító által szervezett és vezetett énekkar néhány pompás népdallal gazdagították. Az előadást — melyen a környékbeli intelligencia igen szép számban jelent meg — táncz követte, melynek csak a hajnali órák vetettek véget. A tiszta jövedelem 112 korona, melyet Kovács István tanító, rendeltetési helyére juttatott. Felülfizettek: Rozsnyórudna község képviselőtestülete 5 kor., Piacsek Kamill 320 korona, Smiák Lajos, Theiner László 280—280 kor., Felesák János 260 kor., Molnár István 2 kor., Tomcsányi Miklós, Rothmann Sándor, Román Miska 140—140 kor., Andrik Pál 120 kor., Kovács László, Molnár Lajos 1—1 korona, Ordódy Pál, Rothmann Margitka, Somsák László 40—40 fillért. Fogadják a nemesszivü adományozók ezuton is a rendezőség hálás köszönetét.

Hütlen irodaszolga. Michava Ferencz, az egyesült magnezit ipar r. t. nyustyai irodaszolgája csütörtök este 1344 korona összeggel megszökött. Sulán Géza csendőrőrmester táviratilag értesítette a székesfővárosi rendőrséget, mivel utját, valószínű arra vette. Arczképét Szélenyi Gyula budapesti fényképész — Lugosi B. János képviselője — szolgáltatta át a nyomozó hatóságnak.

Persely-fosztogató. Lucskán az év elején feltűnt ifj. Kuchta Andrásnak, hogy a róm. kath. templom szent Antal perselyéből több ízben hiányzott az általa bedobott és mások által bedobott megjelzett pénzdarab. Mikor a plébánoshoz elvitte a perselyt, nem voltak bent a megjegyzett pénzek. Márczius 10-én Bendzsuch Jánost elrejtették a templomban, s délután valaki kinyitotta a bezárt templomajtót, magára zárta és lefeszítve a perselyt, magához véve utnak indult. Ekkor rejtekéből előugrott Bendzsuch és nyakon ragadta a tettest, kibent ifj. Schönleben István 26 éves tanítójelöltet ismerteföl, s az előhívott Bendzsuch Józseffel együtt lefogták a perselyfosztogatót, ki adta a naivát s a bíróság előtt hol azzal védekezett, hogy ő nem akarta ellopni a perselyt, hanem az véletlenül a kezében maradt, hol meg azzal, hogy 5 koronást dobott be és meg akarta nézni, vajjon nem lopták-e el. A kir. törvényszék f. hó 10-ikén lopás büntette miatt 2 havi fogházra ítélte a delikvenst, ki telebbezést jelentett be; a kir. ügyész szintén megfélebbezte az ítéletet.

Letartóztatott cigányok. Mult vasárnap a szabadkai erdőben tűz támadt, s az erdő mint egy fél holdnyi területen leégett. Szerencsére sikerült a tüzet a rendőrség és tűzoltóság közbelépésével lokalizálni. A rendőrök a tüzről a kelecsényi-pusztá körül tanyázó nem e vidékre való illetőséggel bíró cigánykaravánt letartóztatották és nagy néptömeg kíséretével behozták a városházára.

Áthelyezés. *Dalmay* László máv. fogalmazó, a helybeli vasuti állomás tisztviselője a szabadkai üzletvezetőséghez központi szolgáltra áthelyeztetett; a mennyire jól esik a fiatal agilis tisztviselőnek előléptetése, ép annyira fájlaljuk körünkben való távozását.

Kapalogépbemutató. A Gömör-Kishontvármegyei gazdasági egyesület gép- és vetőmagértékesítő szövetkezete folyó hó 21-én kedden Kövecsesen, közvetlen a vasut állomás mellett, *Janssen* Pál gazdaságában gépbemutatót rendez. Ez alkalommal be lesznek mutatva különféle gyártmányú répakapáló és műtrágyaszóró gépek, a melyek főleg a czukorrépa termelő gazdákat érdekli. — A bemutatóra, mely d. e. 1/2 9 órakor kezdődik, a szövetkezet szívesen lát minden érdeklő gazdát.

Halálos sérülés. *Bugalyda* Károly vonalór, a gölnicz straczenai drót kötélpályán, f. hó 17-én halálosan megsérült. A nyomozás elrendeltetett, hogy kit terhel a felelősség.

Sulyos baleset. Putnokon folyó hó 13-án sulyos baleset történt. Bari Lajos 34 éves asztalos, gyári gépmunkás ugyanis deszkát gyalult és a kés hirtelen elkapta bal kezét, annak négy ujját tövében levágta. Folyó hó 14-én a vármegyei kórházba vették fel ápolás végett.

Nagy tüzvész. Lapunk multi számában közöltük, hogy a ratkói járásban fekvő Kópárhegy község f. hó 8-án éjjel leégett. Azóta kaptuk az értesítést, hogy a nagy tűz a községet majdnem egészen elhamvasztotta. Földig égett 45 lakó ház, 35 csűr, 34 istálló és az összes takarmányneműek. Megégett több házi állat is. Két ember halálos, egy pedig sulyos égési sebeket szenvedett. Mentésről a nagy szélben szó sem lehetett s egy fél óra alatt a falu lángtergében uszott s mi utjába esett, azt elemészette. A kora reggeli órákban a járás derék főszolgabírója *Madarassy* Iván a j. orvossal a helyszínre sietett és nyomban megtette a legsürgősebb intézkedéseket. Az alispán a főszolgabíró jelentésére 500 koronát utalványozott a károsult lakosság pillanatnyi felsegélyezésére, továbbá megyszerte elrendelte a könyöradomány gyűjtést, végül pedig felterjesztéssel élt a földművelésügyi miniszterhez, hogy a mennyiben a lakosságnak minden takarmánya oda égett, e célra államsegélyt folyósítson.

Kutba ugrott vőlegény. *Brezoviczki* János 20 éves vőlegény, susányi lakos, folyó hó 14-én reggel fél 6 órakor a Gyomor János susányi lakos gazda kutjába ugrott és belefult. Tettét azért követte el, mert menyasszonyát elvenni nem akarta és szülei állítólag erre kényszeríteni akarták. A hulla boncolása mellőztetett, miután büncselekmény nem forgott fenn.

Tornalja tüzoltósága. Abból az alkalomból, hogy a vármegyei tüzoltó-szövetség megalakítása előtt állunk, nem tartjuk érdektelennek Tornalja nagyközség önkéntes és kötelezett tüzoltóságáról megemlékezni. Azért, mert a mit a szövetség megalakításától várunk, az Tornalján már 1903. évtől megvan. A nagyközségnek van 10 tagnál több főből álló mindenkori önkéntes tüzoltó egyesülete és e mellett a 20—42 éves lakosság közül minden évben osztálykülönbség nélkül kisorsol 30 egyént, kik a nagyközség felszereléseiben kötelesek egy évig szolgálni, vagy pedig, kinek a szolgálat terhére esne, maga helyett egy egészséges legényt állítani. Az ügyes tüzoltóság élén *Hevessy* Bertalan elnök, főparancsnok áll. Az ügyes oktatást és a tüzesetnél való szakzszerű vezetést pedig egy fiatal agilis parancsnok *Basa* Albert m. kir. adóhivatali segéd teljesíti nagy ambícióval. Ajánljuk e követésre méltó szép példát.

A szerelmes inas tragédiája. *Kinos* József feledi szolgabírói inas, szerelmi bánatában, f. hó 15-én az ottani virágházban felakasztotta magát. A feledi lányoknak több levelet hagyott hátra.

Régi haragosok. *Miskov* György, *Tuzin* György és *Janov* János Halaj József 64 éves koháryházi lakos Liptómege Feketevály nevű határában régi haragból kifolyólag megátámadták, megverték és a Feketevály folyóba akarták dobni. Nevezett azonban erős védekezése és segélykiáltásai következtében az elősiető emberek megmentették. A terheltek ellen a nyomozás folyamatba tétetett.

Lévárt fürdő fejlődése. A régi híres Lévárt fürdő az új tulajdonos *Plahy* Tamás kezében szépen fejlődésnek indult s a fürdő vize iránt orvosi körökben is már komoly érdeklődés észlelhető. A közelmúltban a fürdő vizét hírneves vegyészek és orvosok vizsgálták meg és véleményét mondtak arról dr. *Fabinyi* Rudolf egyetemi tanár, dr. *Hankó* Vilmos a műegyetem tagja és dr. *Meskó* Miklós megyénk főorvosa. A vízben megállapították a rádió aktivitást és következő bajok ellen ajánlják: idegesség, hűdések, zsugorodások, reumatikus bántalmak, bőrbetegség, csont és csonthártya bajai, bujakór, görvény, a gyulladások utáni visszamaradó izadmányok, neuraszthénia, hypochondria, histeria, neuralgiák és könnyű hűdések és különféle csuszos bántalmak és köszvény ellen. A modernül berendezett fürdő már e hó 5-én megnyit. A vármegyei orvosszövetség pedig f. hó 28-ikán fogja ott közgyűlését tartani.

Alkohol-nap Forgácsfalván. Lélekemelő s a maga falusi, idillikus egyszerűségében megható ünnepélynek voltak tanúi a forgácsfalvai róm. kath. plébániához tartozó hívek május hó 5-én. A forgácsfalvai, darabosi és polyánkai iskolák több mint kétszáz tanulóival együttesen alkohol-napot rendezett a forgácsfalvai róm. kath. tanító: *Jókóvy* Emil. A gyermekek előzőleg elvégezték a szent gyónást és az ünnepélyes mise alatt a szent áldozást, mely alkalomból megható beszédet mondott az első áldozókhoz és a szokatlanul nagyszámban megjelent hívekhez *Cservenka* János plébános. — Istenitisztelet után a gyermekek a szülőkkel s a megjelent körjegyzővel: *Csorbay* Endrével a templom melletti réten gyülekeztek, a hol a tulajdonképeni ünnepély lefolyt. Itt is rövid beszédben *Cservenka* János plébános ismertette az alkohol-napok megtartására vonatkozó miniszteri rendeletet, majd *Jókóvy* Emil tanító tartott a gyermekeknek és a szülőknek előadást az alkoholnak a testre és lélekre egyaránt káros hatásáról. A gyermekek felfogásához mért példákat hozott fel az életből, majd az „*Óvakodjunk a szesz italoktól*” című képen szemlélte a józan és a részeges embert, levonva az erkölcsi tanulságokat. Az előadás után három forgácsfalvai fiu alkalmi párbeszédet mondott a pálinka káros voltáról s az italok méreg tartalmáról. Az ünnepély legszebb pontja volt, a mikor az összes gyermekek fogadalmat tettek, hogy semmiféle szesz ital nem fognak élvezni s csak friss vizet és tejeckét fognak inni. A fogadalom letétele után még két leányka szólt a szülőkhöz, arra kérve őket, hogy szesz italokkal őket otthon sohasem kínálják, de legyenek segítségükre fogalmuk megtartásában. Miután még egy alkalmi imát imádkoztak az őrangyalokhoz, tanítójuk buzdító szavai után az iskolai ünnepély véget ért.

Tüz Daraboson. F. hó 14-én este 10 órakor rémes harangkongás ébresztette fel a forgácsfalviakat első álmukból. Az alig 10 percznyi távolságban fekvő Darabos községben özv. *Kurek* Antalné istállója eddig még ismeretlen okból kigyulladt s pár pillanat alatt lángokban állott a kis község legnagyobb faépülete. A már alvó házbéliek még az ablakokon át kimenekültek, de az istállóban bennégett a házbéliek két darab szép tehene és négy malacza. Forgácsfalva és Szikla lakossága rögtön a helyszínre temert és segítségével utját állta a tűz továbbterjedésének.

Orgazdaságot elítélve. A helybeli kir. törvényszéknél két büncselekményt is tárgyaltak folyó hó 10-én, a mikor orgazdaság büntette miatt nyerték el méltó büntetésüket a tettesek. *Gáspár* József és *Gáspár* Józsefné rozsnyói lakosok ugyanis azzal voltak vádolva, hogy Gabona Jánosnétól lopott tyukokat és házi nyulat vettek, bár tudták, hogy az nem egyenes uton jutott az állatokhoz, s azokat leölték és elfogyasztották. A bíróság a férfit 14 napi, az asszonyt 8 napi fogházra ítélte jogerősen. — Ugyanekkor ítékeztek *Vitek* Jánosné rozsnyói lakos felett, ki f. év márczius havában a *Holländer* Sándor rozsnyói kereskedőnél lakott Kis Farkas Zsuzsi cselédétől egy egy fél liter szeszt vett és azt elfogyasztotta, holott tudta, hogy a cseléd gazdájától eltulajdonította az italt. A bíróság jogerősen 8 napi fogházra ítélte az asszonyt orgazdaság büntette miatt.

Rovások.

Mi véges emberi lények, a kik mindenütt korlátokba ütközünk, a melyek nem eresztenek tovább, a kiket mindenfelé „korlátoz az arasznyi lét”: csodálkozva tapasztaljuk, hogy mindenütt: fölfelé és lefelé, nagyban és kicsinyben egyaránt a végtelen környékez bennünket.

Hogy ez a végtelen csakugyan olyan-e, a minek sehol sincsen vége, vagy csak reánk nézve relative végtelen-e, mert a végét belátni nem bírjuk? ezt érdekes volna tudnunk.

Hol tapasztaljuk a végtelen nagyot? Ezt a saját helyzetünk megítélésénél érezzük, ha a fölött eresztünk meg bőséges reflexiókat, hogy hol vagyunk mi és milyen helyzetet foglalunk el a mindenségben?

Ha egy óriási hegy hátán fölmászunk annak csúcsára s onnan széttekintünk, akkor érezzük, hogy mi nagyon kicsinyek vagyunk a hegy tömegéhez mérve. Ugyanugy érezzük magunkat, ha a tenger mérhetetlen tükrén hajózva magunkat a kéklő víztömeghez mérjük. Ekkor is egészen eltörpülünk a mérhetetlen nagy víztömeggel szemben.

De mi lesz akkor, ha magunkat a földhöz szögezve találjuk s gondolatban kilépünk a naprendszer mérhetetlen téreire, a hol a milliós és milliárdos számok gözkörében a mi kisedd földünk velünk együtt eltűnni látszik.

Hát még ha magunkat egy hosszabb pályájú üstökös hátára képzelve, avval együtt ellebegünk naprendszerünknek legtávolabbi bolygói mellett és elhagyva naprendszerünk határait, átmegyünk a szomszéd naprendszerek mérhetetlen térségeire, a melyeken már csak úgy pislog a földi tudomány mécsese, mint egy parányi csillagocská, a melyet hiába iparkodik óriási és tökéletes messzelátóival közelebb hozni, nem lát egyebet, mint egy parányi csillag mécses távoli pislogását az éji homályban.

Hátha azokon a téreken járunk, a melyek távolságát emberi mértékfogalommal nem is határozhatjuk meg, hanem fényévekről beszélünk. Pedig a fénynek egy másodpercznyi terjedése 300000 kilométer, — mekkora hát egy esztendő, ha egy másodpercz ennyit jelent?!

Hová leszünk földünk kis őrtornyocskájával együtt ezek mellett az elképzelhetetlen térbeli távolságok mellett? És háová nyom le az anyagi semmiség érzete, ha ehhez a megszámlálhatatlan sok, mérhetetlen óriáshoz mérjük magunkat, a melyek földünkkel együtt itt lebegnek, keringőznek, forgolódnak a világtérben? A tejút némely ködfoltjai még a legjobb messzelátóknak is csak fényes ködöt mutatnak millió csillag távoli sugarából összeszövődve. Vagy talán születő világok bizonytalan fénye folyik ott össze egy tömegbe?

Micsoda óriás aránya az anyagi tömegeknek! Micsoda mérhetetlen távolsága az ürességben lebegő testeknek!

Ez a mérhetlen, ez a számtalan volna talán az anyagi végtelenség?

S én, elenyésző semmi, mégis fölöttük állónak érzem magamat, — én ezeket osztályozom, kitarotán méregetem, kategóriákba sorozom és úgy érzem, hogy van bennem valami, a mi felsőbbrendű ennél az egész anyagi végtelenség-nél s ez a valami labdázik a végtelen anyaggal, mint a gyermek a gummilabdával. Ez a bennem élő valami az öntudatos szellem, a lélek.

A költő ilyenformán írta körül:

„Ez vezérel mindent, szépet, jót, dicsőt szül; Csillagot mér s bátran világokat kerül.”

Igy vagyunk a nagy dolgokkal, a melyek elképzelhetetlen tömegükkel agyonnyomják az embert. De nemkülömben áll a dolog a végtelen apró, góresői világban, a melyek meg finom, kicsi, filigrán alkotásukkal elsiklanak a vizsgáló tekintet elől.

Kutatom az állati vagy növényi test összetételeit. Találok a csontban, husban, levélben rostokat, a melyek még finomabb rostokra oszlanak és minél tovább megyek az erős nagyító üvegek használatával, annál bámulatosabb szövövénye tárul elém a mikroszkopikus világnak. Magában a tápláló nedvben ott kergetőznek a sejteknek milliói, a melyek szerkezetük és alakjuk változatosságával elszédítik a beljük tekintőt.

Maga a sejt, ez a legkisebb organum, ez az apró kis szervezet sem egyszerű test, hanem még apróbb alkotó részek elgondolhatatlan pinczy szerkezete. Pedig mi egy sejt? A legnagyobb állati vörös vérsajt csak akkora, mint egy igen finom varrótű hegye, más sejtek mérete alig képzelhető el, némelyik a milliméternek százezred része! És ebben a minden emberi képzeletet túlhaladó apróságban még nem értük el a tudás határát, még nincs vége a szervezetnek, mert azután jönnek még ennek az élő részecskéi. Ez a kis sejteske maga is élő nedvességnek rezgő, mozgó, vibráló alkotórészeiből alakult, a mely sűrű olajseppszerű nedvességnek protoplasma nevet adtak. De ez csak név és nem magyarázat.

Sok embert le lehet főzni egy pár latin vagy görög hangzású névvel és ha azt hallja: megijed és nem kutat tovább. Ezeket tul van még a valóság, ez csak egy kapu, a melyen kívül állva annyit tudunk, mint előbb.

Entz Géza tudósunk másokkal együtt megpróbált a protoplasma kapuján behatolni göröcsövél. Ott azután talált apró fonalakat, a melyek még apróbb fonalakkól álló szövvénynek bizonyultak és azután a szemlélet elveszett a mérhetetlen apróságok labirintusában. Itt is csak lépcsőről-lépcsőre lehet hatolni és megpihenve összegezni a mérhetetlen kis világ adatait.

Ne gondold ember, hogy a te grammos vagy milligrammos mértékeiddel belekontárkodhatol bűnhődés nélkül a végtelen sorozatig törpülő apró szervezetek világába.

Messze van az idő, a mikor meg fogod érteni a ma föltűnő végtelen apró szervezeti világ perspektíváinak egy előcsarnokát.

S te akarod a végső szót kimondani?

Még várj egy pár századot és kutass sokat. Azután majd eljutsz a beláthatatlan soron át valahova, a hol az anyagi szervezet kicsisége elvész előtted. Ott lesz a magyarázat, de fölfogod-e? Nagy kérdés.

Addig pedig hallgass és légy szerény!

Mert az igazi tudós azért szerény, mert tudja, hogy még mennyit nem tud!

S ez a szerénység jobban elősegít a tudásban, mint az iskolásgyerek éretlen kérkedése.

Tárogatóhangok. Tanítói internátusunk ügyét — ha csak egy porszemmel is előmozdítandó, 4 szerény, magyaros zamatu nótát nyomattam ki „Tárogatóhangok” czímen énekre, harm. v. zongora kísérettel. A letétek cigányos, könnyed modorban vannak írva. A nyomtatási költségen kívül befolyó tiszta jövedelmet a nevezett szent célra ajánlom fel. A 4 közül álljon itt mutatónak az 1:

Nem úgy van már, mint volt régen,
Nem az a nap süt az égen,
Nem úgy illatoz a virág,
Kétszínűvé vált a világ,
Nincs becse a hazafinak,
Csak a hajlongó úrfinak,
Világ a német gavarnak,
Jó éjszakát a magyarnak.

A 3-ik:

Sűrű eső áztatja a nagy rónaságot,
Sír az Isten, siratja szép Magyarországot.
E világon nincsen ilyen boldogtalan ország,
Nem hallja, hogy lánczot esürget fölébe az osztrák.

A művecske nagys. Pogány István tanfelügyelő urnak van ajánlva s 1 korona 8 filléért rendelhető meg szerzőnél portómentesen. Tekintve a nemes czélt, kérem még egyszer szíves jóindulatát s a mű pártfogását.

Rimaszécs, 1912. május hó. Tisztelettel:

Gáspár János.

Előfizetési felhívás. Dr. Thirring Gusztáv egyet. ny. rk. tanár, a fővárosi statisztikai hivatal igazgatójának szerkesztésében ily című könyv jelenik meg április hóban: „A magyar városok statisztikai évkönyve.” A mű 18 fejezetben tárgyalja a magyar városok közállapotait. Ára 20 korona. Kapható a fővárosi statisztikai hivatalban (IV. Károly-körut 28.)

Adományok. A mikor sajnálattal emlékezünk meg arról, hogy a gymn. ifjuság által e hó 11-én rendezett tornaestély — melynek jövedelme a kassai tornaversenyre ránduló szegényebb tanulók segélyezésére lett volna fordítandó — a közönségnek eddig nem igen tapasz-

talt részvétlensége miatt nem járt kellő anyagi eredménnyel, bizonyos jóleső örömmel számolunk el arról az összegről, a mit nemesen gondolkodó, jószívű emberek adakoztak az ifjuság részére. A főgymn. tanári kara 100 kor., Rimaszombat r. t. város 20 kor., Bornemisza László, Lukács Géza, Medveczky Sándor 6—6 kor., dr. Weinberger Rezső, Szabó Zoltán (Uzapanyit) dr. Institorisz Endre, Geduly Géza, Gömörmezei Nép és Iparbank, N. N., Gömörmezei Takarékpénztár és Hitelbank, N. N., Rimaszombati Takarékpénztár, dr. Baksay Dezső, dr. Ráróssy Gyula 5—5 kor., dr. Kovács László, dr. Zehery István, Soós Gyula, dr. Meskó Miklós 4—4 kor., Szemann Endre, Bánhidó Istvánné, Dapsy József, özv. Kovács Józsefné, N. N. 3—3 kor. Tarjányi Lajos, N. N., Lévai Izsó, özv. Hámos Zoltánné, özv. Nagyné, Róth Lajosné, Füzessey Lászlóné, Grosinger Miksa, Általános Bank Részvénytársaság Fiókja, N. N., N. N., Wuffka Ernőné, Máriássy László, ifj. Rábely Miklós, Zsuffa Kálmánné, Reisz M. 2—2 kor., Kern Adolf, Szabó József, N. N., Czinyéry Barna, Tomay A. dr. Cziner Miksa, Striczky Árpádné, Törköly József, Váry János, Láng Vilmos, dr. Benyó Gyula 1—1 korona.

Nyugtázás. Hálás köszönettel nyugtázuk az ipartestületi nyugdíjgyesület „árvalapja” javára ujabban befolyt következő szíves adományokat: Tóth Béláné és Zoli, Laczi, Sanyi, Bella, Vilike 1—1 kor., összesen 5 korona. Léway Istvánné gyűjtőivén: Léway Istvánné és özv. Németh Lászlóné 1—1 kor., Molnárné, özv. Percz Lajosné és Pál Miklósné 40—40 fillér, Léway Maresa 30 fillér, N. N. és Istók Illésné 20—20 fillér, Bódi Istvánné 10 fillér, összesen 4 korona. Derekas Jánosné 4 korona, Törköly József és neje 2 kor., özv. Smegner Károlyné 1 kor. Remenyik Sámuelné gyűjtőivén: Remenyik Sámuelné 2 kor. 20 fillér, Liszkay Istvánné és Komlóssy Istvánné 2—2 kor., Szabó Lajosné, Friedmann Zsigmondné, Lovass Aladárné, Lovass Berta, Martinovits Ferencz 1—1 kor., N. N. és Varga Anna 40—40 fillér, összesen 12 korona. Rábely Kata 2 kor., Katona Istvánné 2 korona. Özv. Bodon Gyuláné gyűjtőivén: Bodon Mária 3 kor., özv. Bodon Gyuláné 2 kor., Szöllősy Rózsa és N. N. 20—20 fillér, összesen 5 kor. 40 fillér. Özv. Enyedy Miksáné 3 kor. Rónay Gyuláné gyűjtőivén: özv. Mindszenty Bertalané, Schulhóti Pál, ifj. Simon János, Dusek András, Benyó Lászlóné, N. N., Blau Vilmos, Rónay Béla és Lenke 1—1 kor., Szabó Lászlóné (Miskolcz) 2 kor., Szarvas Boldizsár 4 kor., összesen 14 korona. Előzőleg nyugtázott összeg 526 kor 17 fill., összesen 580 kor. 57 f.

Rimaszombat, 1912. május hó 3 án.

Rónay Gyula,
titkár.

Id. Rábely Miklós,
elnök.



Nyilt-tér.

Üzlet áthelyezés.

Tisztelettel értesitem Rimaszombat és vidéke vevőközönségét, hogy kárpitos, paplanos és diszító műhelyemet Koháry utca 27. szám alól május hó 1-től Rákóczi-ut 22. szám alá — a régi gimnázium épületébe — helyeztem át; valamint tudatom azt is, hogy a „Rimaszombati Szövetkezett Asztalosok Butorraktárába” cégtársul beléptem, miért is módomban van az igen tisztelt vevőközönségnek a legmeszszebbmenő igényeit is kielégíteni.

Szíves pártfogást kér:

Izsák Sándor,

2—10

kárpitos, paplanos és diszító.

E rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Hirdetmény.

1453. kb. sz. — A nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. Miniszter ur f. évi 31495/III. sz. alatt kelt leiratával elrendelte, hogy a rimaszombat-poltári h. é. vasútvonalon, Cserepes községhez tartozó, Mastincez pusztá határában lévő ingatlanoknak a bemutatott tervek szerint fentemlített vasut czéljára kisajátítási eljárása fogantatba vétessék; midőn köztudomásra hozom, hogy ezen az 1881. évi XLI. t. cz. 33. és következő §§-ain alapuló eljárás vezetésére a vármegyei közigazgatási bizottság 1453—912. számú határozatával én alulirott bizattam meg s hogy a vezetésem alá helyezett bizottság eljárását Cserepes község közházánál a f. év **junius hó 3-án, délelőtt 9 órakor** kezdi meg.

Továbbá felhívom figyelmét a közönségnek arra, miszerint a kiküldött bizottság a kisajátítási törvény 34. §-a értelmében a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemileg fog határozni, ha az érdekeltek közül a tárgyaláson senki meg nem jelenik, — felhívom az érdekeltség összes tagjait, hogy a kitűzött tárgyalási helyen és időben megjelenni s a tárgyalásban résztvenni saját érdekében álló feladatának ösmerje.

Rimaszombat, 1912. május hó 15-én.

Lukács alispán,

1—3

mint a kitűzött bizottság elnöke.

Eladó cséplőgép!

Legjobb állapotban — minden részében kijavítva — 4 lóerejű cséplőgép locomobillal, szalmahordóval (elevátor), fűrés, mérleg, vizipuska, emelőgép stb. hozzátartozó szerszámmal mérsékelt ár mellett eladó. — Ugyanott egy használt, de szintén a legjobb állapotban levő

esztergapad

120 koronáért eladó, a melyen két méter hosszúságot lehet esztergályozni; ugyanez az esztergapad lábbal hajtható faesztergályozásra is be van rendezve. — Venni szándékozók értekezhetnek:

Stolcz Sándor
tulajdonossal. Szijjártó-u. 50.

Hirdetmény.

248—1912. — Alulirott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a rimaszombati kir. törvényszéknek 1912. évi 1762, 1764. számú végzése következtében Kovács Miklós ügyvéd által képviselt a Tornaljai Takarékpénztár javára 2460 K, 1361 K s jár. erejéig 1912. évi febr. hó 24-én foganatosított biztosítási végrehajtás utján felülfoglalt és 3028 K-ra beesült következő ingóságok, u. m.: lovak, szarvasmarhák, csikók, szekerek, gépek, sertések és butorok, nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a rimaszécsi kir. járásbíró-ság 1912. évi V. 123. számú végzése folytán 2460, 1861 kor. tőkekövetelés, ennek 1912. évi február hó 24-ik napjától járó 10% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 185 kor. 07 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Csizben alperesnél leendő megtartására **1912. évi junius 4-ik napjának** délelőtti 10 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is, el fognak adatni.

A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták, azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §-a értelmében ezek javára is eirendeltetik.

Rimaszécs, 1912. május hó 14.

Kovács Géza, kir. bir. végrehajtó

Emeletes ház,

fent 6, lent 5 és 3 szobás lakásból pin-cézve, tágas udvar, 2 istálló, kocsiszin, mosókonyha stb.-vel, Rimaszombatban örök áron eladó. — Levélbeni megkeresés: RAISZ mérnök Diósgyőr, vagy MARI-KOVSKY GEZA Rimaszombat. 6—*

Akar Ön

tartós, könnyű hajtású strapa

kerékpárt olcsón vásárolni?

ugy forduljon bizalommal

Valaszky Rezső

ujjonnan megnyitott óra-, ékszer- és kerékpár-üzletéhez 12—*

Rimaszombatban.

Különlegesség új rendszertű dupla áttételes

hegymászó kerékpárokbán.

Nagy választék kerékpár alkatrészekben.

Régi kerékpárokat a legmagasabb árban beváltak vagy javításba elfogadok.

Eladó házak.

Szijjártó-u. 28. sz. alatt, a tamásfalvai utcára néző két lakóház — az egyik 2 szobás, a másik 4 szobás, mindegyik alatt pince és hozzá mindenféle melléképítmények — szabad kézből eladó. — Venni szándékozók felvilágosításért forduljanak a ::: tulajdonos ::: CSEH ISTVÁN

városi közgyámhoz 7—*

Értesítés.

Tisztelettel tudatjuk a műjeget fogyasztó közönséggel, hogy **jéggyárunkat április hó 15-én üzembe helyeztük** és a kívánt jeget naponta egyelőre csak gyárunkban szolgáltatjuk ki, később azt házhoz is fogjuk szállítani. Felkérjük tisztelt ügyfeleinket, **a kik napi meghatározott mennyiségű műjég átvételére kötelezték magukat**, hogy ezt naponta átvenni sziveskedjenek, mivel az át nem vett mennyiséget is minden hónap végén részükre számlázni fogjuk. :::

Teljes tisztelettel:

Rimaszombati Konzervgyár
Részvénytársaság.

1—2

Aki szép és jó ruhát akar viselni,
az forduljon bizalommal

JÓZSA A. uri szabóhoz

Rimaszombat, Deák Ferencz-utca 17. sz. a. (Gömörmegei Takarékpénztárral szemben), a hol tavaszi és nyári szövetek nagy választékban vannak raktáron. 2—3

Eladó szikvizgyár.

Egy teljesen jó állapotban levő szikvizgyár, 7—800 drb üveggel felszerelve — eladó. — Értekezhetni: **Dr. Borszéki Ármin** orvossal Feleden. 4—4

Új fehérneműtisztító intézet.

Alulírott tisztelettel hozom a n. é. közönség szives tudomására, hogy Rimaszombatban, **Hunyady-utca 23. sz.** alatt a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

fehérneműtisztító intézetet nyitottam.

Elvállalok minden e szakba vágó munkát, u. m. férfi inget, gallért, menyasszonyi kelenyékét és üzleti adjusztírozásokat stb. A n. é. közönség nagybecsű pártfogását kérve maradtam teljes tisztelettel: 3—3

KMOSKO LAJOS.

Jó házból való fiu

tanulóul felvétetik a vashegyi élelmezési üzletben. — Értekezhetni lehet **Zorkóczy Károly** üzletkezelőnél.

Árlejtési hirdetmény.

Nagyőröcze rendezett tanácsu város polgármesteri hivatala a nagyőröczei kir. járásbíró-ság helyiségeinek szaporítása, illetve a város hivatalos és melléképítményeinek szükségessé vált átalakítására 13903 K 84 fill. azaz tízenháromezerkilencszázharminc korona 84 fillerre előirányzott építési munkálatokra zárt ajánlati versenytárgyalást hirdet.

A szabályszerű 10% óvadékkal ellátott zárt ajánlatok **1912. évi május hó 22-én** d. e. 11 óráig annál is inkább beadandók, mert a később beérkezettek figyelembe vétetni nem fognak.

Részletek, feltételek, tervrajz és költségelőirányzat a város jegyzői irodájában a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Nagyőröcze, 1912. május 15.

Dr. Mihalik, polgármester.

1—3

Bérbeadó birtok.

Az oszgyáni határban fekvő „Kishegy meg” pusztai birtok, mely áll: szántóterd, rét- és erdei legelőből — gazdasági épületekkel — több évre ::: bérbe kiadó. :::

Bővebb felvilágosítást nyújt ::: a tulajdonos urnó: :::

Ujházy Tivadarné
RIMASZOMBAT

Erzsébet-ter, „Iparbank” épület.

Háztulajdonosok figyelmébe!

Tisztelettel hozzuk Rimaszombat város nagyérdemű közönségének tudomására, hogy alulírottak a helyben végzendő **vízvezetési házi berendezések s csatornázási munkák** szerelésére társultunk. **A vízvezeték házi berendezési tárgyai**ból Zsuffa Kálmán üzleti helyiségeiben Deák Ferencz-utca 24. házszám alatt közös :::



MINTA RAKTÁRT



nyitottunk. Kérjük annak megtekintését. — Felszólításra **díjmentes részletes költségelőirányzattal** szolgálunk. — Rozsnyón és a fővárosban s több külföldi városban **e téren** szerzett tapasztalataink s ily munkát állandóan végzett személyzetünk teljes garanciát nyújtanak. Az általunk szerelt berendezésekért s árukért szavatolunk. — Szives érdeklődést, megkeresést vagy megbízást akár Zsuffa Kálmán, akár Lipták és Juhász Rozsnyón ezimén kérünk.

Tisztelettel:

Zsuffa Kálmán, Lipták és Juhász.

8—*

Árverési hirdetés.

A Rimaszombati Takarékpénztárban az 1912. év április 30-ig ki nem váltott s meg nem hosszabbított arany-, ezüstnemű s értékpapírok-ból álló kézi zálogtárgyak **folyó évi május hó 21-én d. u. 2 órakor** a kiküldött hatósági biztos jelenlétében fognak az intézet helyiségében nyilvános árverés útján eladatni.

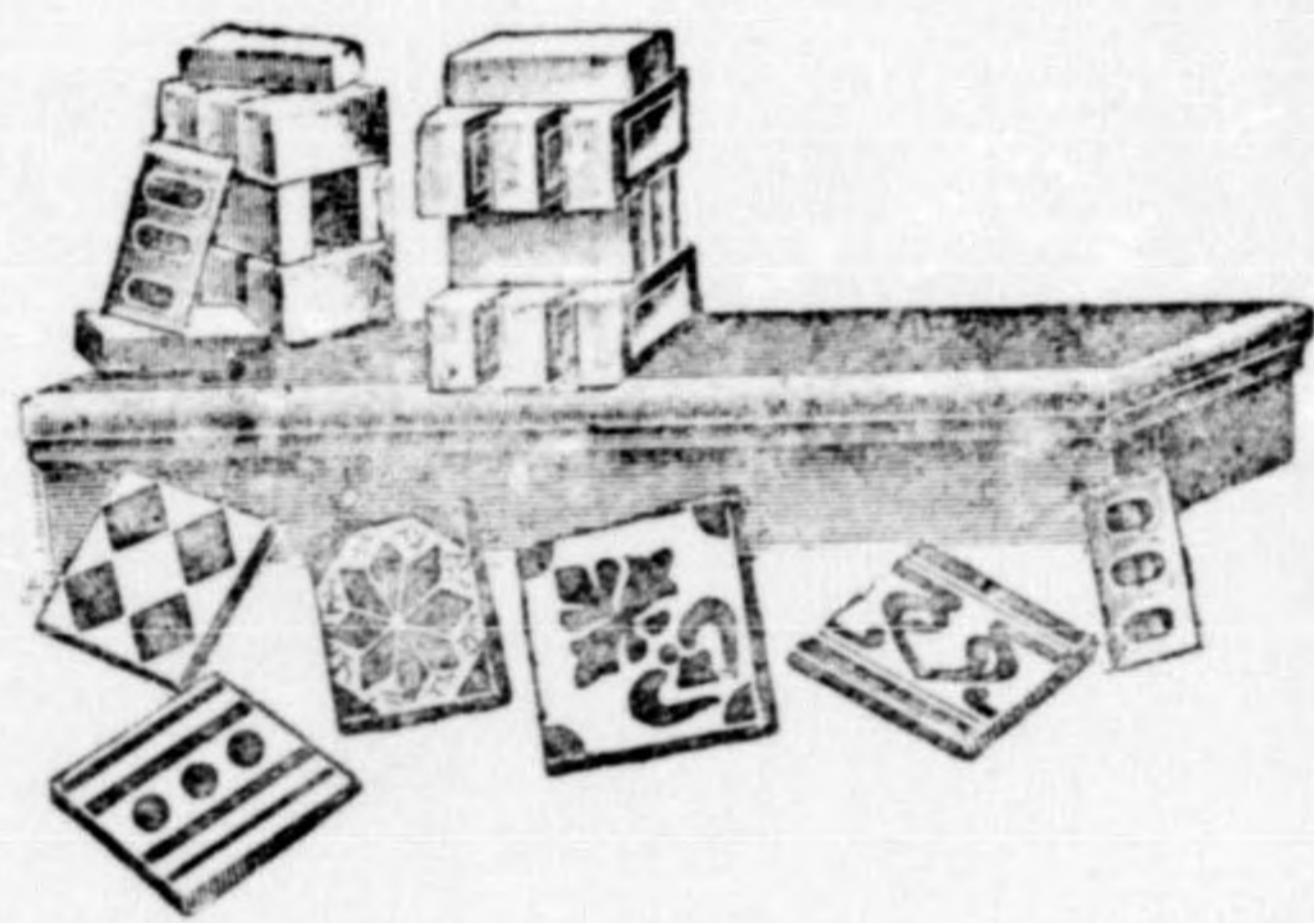
Rimaszombat, 1912. május 6.

2—2

Az Igazgatóság.

Czementárú-ipar RIMASZOMBATBAN.

Ajánlom saját gyártmányú **czement- és műkö-lapjaimat**, természetes-, egy- vagy többszínű, sima mozaik vagy relief-kivitelben, egyszerű és díszes mintázatokban. Kiválóan alkalmasak: **előszobák, folyosók, konyhák, fürdőszobák, klozetek, hentes- és mészáros-üzletek, templomok, nyilvános épületek stb. padlójának és falának burkolására;**



gyalogjárók, utcai járdák, kapubejárók stb. készítésére.

Kifogástalan minőség! Olesó árak! Nagy választék!

Elvállalom **vasbetetes műkölépcső-fokok** szállítást fix rendelésre. Készleten tartok **kéményköveket, kéményfedőket** és 0,5 m²-es **hornyolt cement-beton lapokat** 5 cm. vastag választófalak készítésére.

KONKOLY ISTVÁN, mérnök.

Közelebbi felvilágosítást

TÓTH BÉLA építész nyújt.

Várgedén

üdülni szándékozók szives figyelmét felhívom, hogy közvetlen a fürdő közelében — a volt jegyzői lak helyén — **május hó 1-től** kezdődőleg

étkezdét

nyitottam, hol a fürdőidény tartama alatt **reggeli, ebéd, uzsonna és vacsora** abonenseket — mérsékelt árak mellett — elfogadok úgy helyben mint házon kívüli étkezésre.

Ugyanitt **három szoba** butorozva fürdőző vagy üdülni szándékozók részére kiadó. — Az ételek izletessége, a mérsékelt árak, a tisztaság és pontos kiszolgálás a hosszú éveken át Rimaszombat, Putnok és Sajószentpéteren eltöltött vendég-lői minőségem kezeskedik.

Levélbeli tudakozódásokra készségesen válaszolok. — Szives pártfogást és számos látogatást tisztelettel kér

Tóth Pál.

2—4

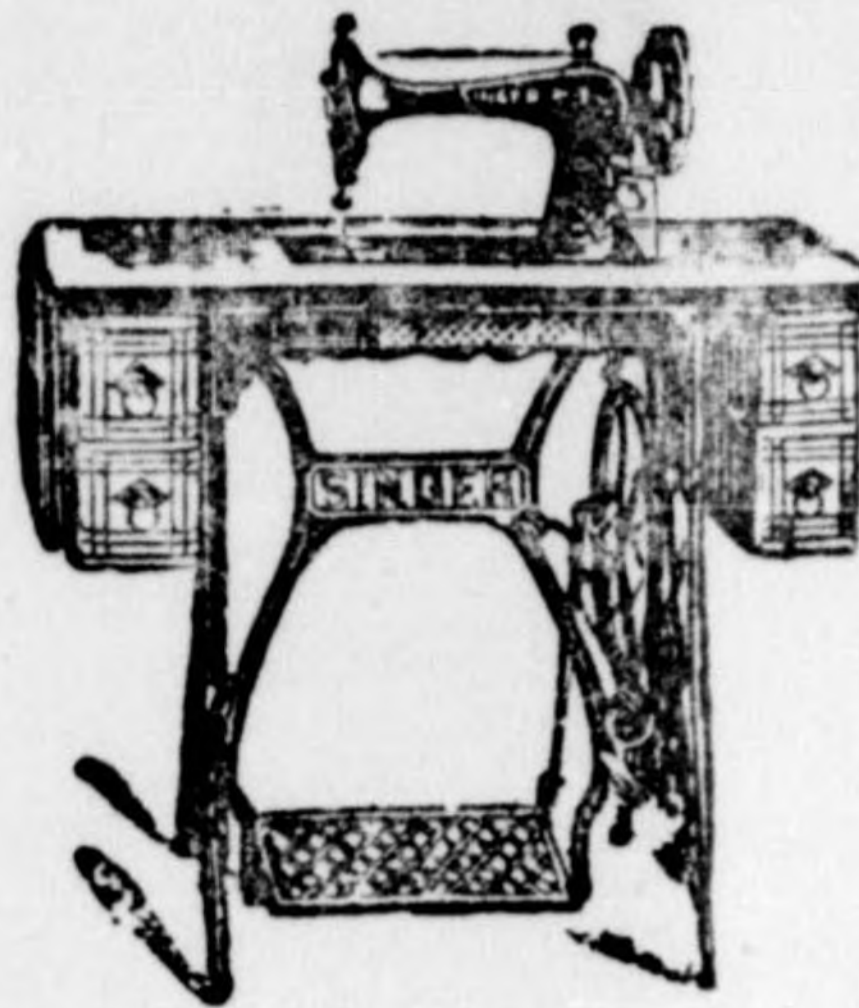
Irodai alkalmazást keres

könyvvezetésben jártas, szép írásu fiatal családos ember. 1—3

Czím: a kiadóhivatalban.

Valaszky Rezső

óra- és ékszerüzletében
X egy jó házból való fiu X
tanulóul felvétetik.



Talpra magyar! Hi a Gömörmege legnagyobb óra, ékszer, varrógép, kerékpár- és tajték-áru üzlete Rimaszombatban.

Esküszünk, esküszünk, hogy máshová nem megyünk, csak oda, mert ott jól és olesón vehetünk.

Órákat 5 koronától feljebb, ékszereket 3 koronától feljebb, családi varrógépet 54 koronától

feljebb, erős uti kerékpárt 110 koronától feljebb kaphat: 3—*

ÖZV. ENYEDI MIKSÁNÉ

óra-, ékszer-, varrógép-, kerékpár-
és tajtékáru üzletében :::

RIMASZOMBAT. (Hungária épület).



HLOZEK és KISS

műszaki vállalata RIMASZOMBAT.

Tervez és létesít: központi fűtési és szellőztető, valamint gőzfűző, mosó- és szárító berendezéseket,

házi vízvezeték és csatornázásokat, köz- és magánfürdőket.

Költségelőirányzatokat, részletes költségvetéseket, tervezéseket készségi- és díjtalanul készít. 7—*

MINTARAKTÁRA

a nagyérdemű közönség rendelkezésére áll.

Szives pártolást kér

teljes tisztelettel

Telefon: 47.

HLOZEK és KISS.

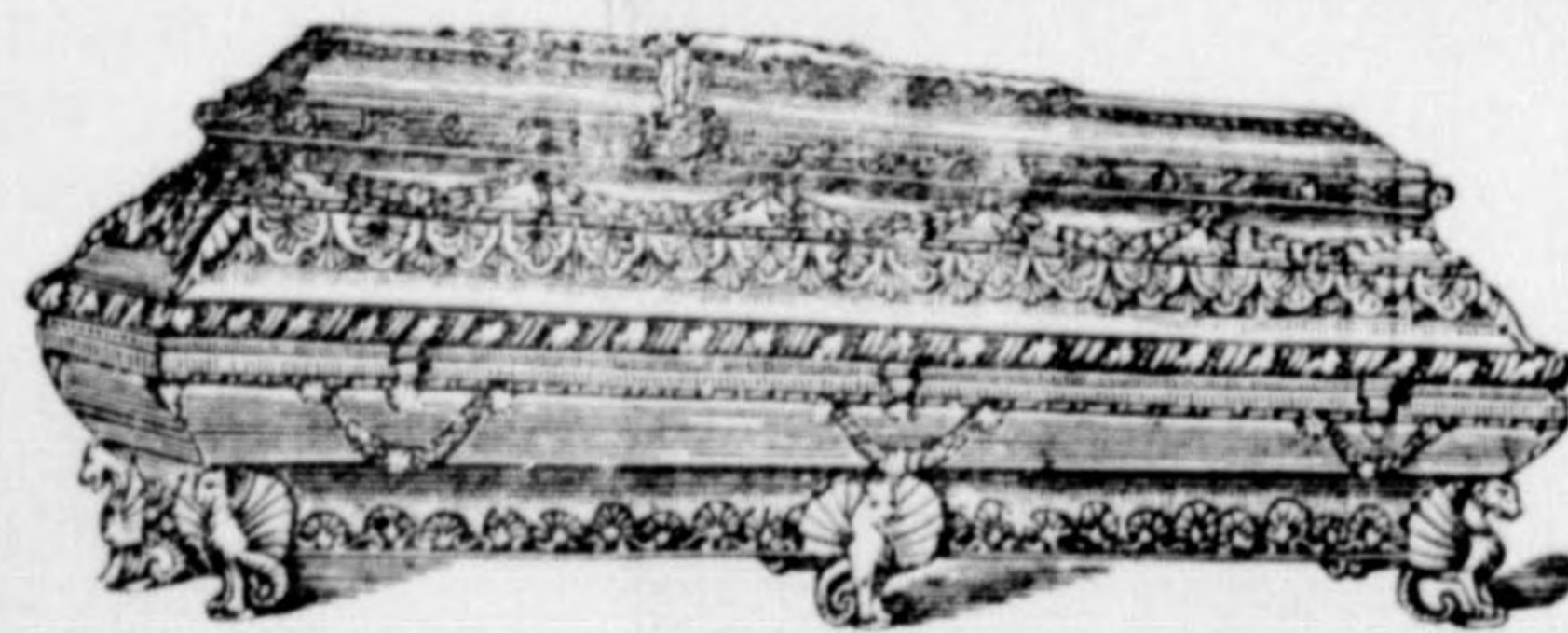
ZAVADSZKY EDE ezelőtt HOLLÓSY JÓZSEF

9—*

TEMETKEZÉSI VÁLLALATA

RIMASZOMBAT, DEÁK FERENCZ-UTCZA 24. SZ.

Van szerencsém a helybeli és vidéki tisztelt közönség szives tudomására hozni, hogy a néh. **HOLLÓSY JÓZSEF**-féle temetkezési vállalat a **Deák Ferencz-utca**.



„**ZSUFFA**“-féle házban van elhelyezve, hol nagy raktárt tartok mindentféle **érc- és fakoporsókból,**

valamint a temetkezésekhez szükséges összes kellékek s felszerelésekben, minéltozva azon helyzetben vagyok, hogy bármilyen díszes vagy egyszerű temetések rendezését, nemkülönb a temetésekkel járó összes

teendőket, hullaszállításokat és exhumálásokat is, a legszolidabb feltételek mellett vállalhatom. — A helybeli és vidéki n. é. közönség jóakaratu pártfogását tisztelettel kéri:

ZAVADSZKY EDE RIMASZOMBAT, Deák Ferencz-utca 24.